

www.turkishstudies.net/social

Turkish Studies - Social Sciences

eISSN: 2667-5617

Research Article / Araştırma Makalesi

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY
Sponsored by IBU

Flört Kaygısı Ölçeği: Türkçeye Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması*

The Dating Anxiety Scale: Adaptation to Turkish, Validity and Reliability Study

Fatma Selda Öz Soysal** - Orkide Bakalım*** - Samiye Ogan****

Abstract: Dating anxiety is defined as the difficulty experienced in interactions with potential partners before fully developing a relationship. These difficulties may be experienced more intensely by some individuals. The aim of this study was to adapt the Dating Anxiety Scale (Glickman ve La Greca, 2004) to Turkish culture and conduct validity and reliability studies. For this, first of all, the language validity of the scale was made. In Study 1, the three-factor structure of the scale was examined and confirmed by the Confirmatory Factor Analysis (CFA) performed on a sample of 121 (62 female and 59 male) adults. The study group of Study 2 (Main study) consisted of 406 (212 female, 194 male) young adult individuals aged between 18 and 28 years. The fit indices obtained from the CFA analyzes performed on this group also showed that the original 3-factor structure of the scale (fear of negative evaluation, social stress - dating, social stress - group) was suitable for Turkish culture. Within the scope of validity studies, Liebowitz Social Anxiety Inventory and Beck Anxiety Inventory were applied to the study group and positive significant correlations were found between the Dating Anxiety Inventory and the scores of these scales. On the other hand, when the Cronbach's alpha internal consistency coefficient obtained from the scale was examined and it was .82 ($p < .05$) for the total scale score; .87 ($p < .05$) for fear of negative evaluation sub-dimension, .72 ($p < .05$) for social anxiety-dating sub-dimension, and .70 ($p < .05$) for social anxiety-group. As a result, all findings confirmed that the Dating Anxiety Scale is a valid and reliable measurement tool.

Structured Abstract: Introduction: According to Arnett (2007), emerging adulthood covering the ages of 18-25 is also a transition period in terms of romantic relationships. Having a romantic relationship allows young people to develop a sense of identity and a sense of belonging. The quality of the romantic relationship of the young person is also closely related to the psychological well-being (Glickman & La Greca, 2004; Odacı

* İzmir Demokrasi Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan araştırma izni (Karar sayı ve no: 2022/11-05) alınmıştır.

** Sorumlu Yazar: Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

Corresponding Author: Assoc. Prof. Dr., Dokuz Eylül University, Buca Faculty of Education, Department of Educational Sciences

ORCID 0000-0001-5406-7786

selda.oz@gmail.com

*** Doç. Dr., Demokrasi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

Assoc. Prof. Dr., Demokrasi University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences

ORCID 0000-0003-1726-0514

orkide1605@gmail.com

**** Doktora Öğrencisi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

PhD Student, Dokuz Eylül University, Buca Faculty of Education, Department of Educational Sciences

ORCID 0000-0003-4064-0371

ogansamiye@gmail.com

Cite as/ Atıf: Öz Soysal, F. S., Bakalım, O. & Ogan, S. (2023). Flört kaygısı ölçeği: Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Turkish Studies - Social*, 18(1), 287-301. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.63568>

Received/Geliş: 14 July/ Temmuz 2022

Checked by plagiarism software

Accepted/Kabul: 20 March/ Mart 2023

© Yazar(lar)/Author(s) | CC BY- NC 4.0

Published/Yayın: 25 March/ Mart 2023

& Kalkan, 2010). While the development of quality romantic relationships positively affects the psychological well-being of individuals, the development of unhealthy / dysfunctional romantic relationships negatively affects the psychological well-being of individuals. Dating relationships can be seen in many ways, from casually hanging out with others to spending time with one or more partners, or from investing in a long-term relationship with a partner to simply being together for fun (Owens, 2007). Dating anxiety, on the other hand, is defined as the difficulty experienced in interactions with potential partners before developing a full relationship (Hope & Heimberg, 1990, p.226). According to Glickman & La Greca (2004), this concept is related to social anxiety but can be conceptualized as anxiety, distress and inhibition experienced during interactions with partners/potential partners or people of the opposite sex.

The Aim of the Study: The aim of this study is to adapt the Dating Anxiety Scale to Turkish culture, to conduct validity and reliability studies so that the dating anxiety can be examined in university students in Turkey.

Method: After the necessary permissions were obtained from the researchers who developed the measurement tool, the items of the scale were first translated into Turkish by the researchers. The translated version was sent for review to five faculty members who have at least a doctorate degree in Guidance and Psychological Counseling, who are fluent in both Turkish and English. The translated version was rearranged by the researchers, taking into account the feedback received. The edited version was then re-sent to the same faculty members. In line with the final evaluations of the faculty members who made the examination, final arrangements were made regarding the scale items. Finally, the items were turned into an online questionnaire. The online form was created after obtaining research permission from the Izmir Demokrasi University Social and Human Sciences Scientific Research and Publication Ethics Committee. The form was sent to young adults via social-media and e-mail channels and data were collected. The study group of study consisted of 406 (212 female, 194 male) young adult individuals aged between 18 and 28 years.

Results and Discussion: First of all, in order to determine the language validity within the scope of the adaptation study, the original and Turkish adapted forms of the scale were applied to a sample group consisting of 4th grade students in the English language teaching department with an interval of 21 days. The correlation coefficient between the two applications regarding the total scores of the scale was obtained as .79 ($p < .01$). In Study 1, the three-factor structure of the scale was examined and confirmed by the Confirmatory Factor Analysis (CFA) performed on a sample of 121 (62 female and 59 male) adults. The study group of Study 2 (Main study) consisted of 406 (212 female, 194 male) young adult individuals aged between 18 and 28 years. The fit indices obtained from the CFA analyzes performed on this group also showed that the original 3-factor structure of the scale. Similarly, fit indices obtained from CFA analyzes on this group showed that the original 3-factor structure of the scale (fear of negative evaluation, social stress - dating, social stress - group) was also suitable for Turkish culture. Within the scope of validity studies, Liebowitz Social Anxiety Inventory and Beck Anxiety Inventory were applied to the study group and positive significant correlations were found between the Dating Anxiety Inventory and the scores of these scales. On the other hand, Cronbach's alpha internal consistency coefficient obtained from the scale was found .82 ($p < .05$) for the total scale score; .87 ($p < .05$) for fear of negative evaluation sub-dimension, .72 ($p < .05$) for social anxiety-dating sub-dimension, and .70 ($p < .05$) for social anxiety-group

Conclusion and Recommendations: As a result, it is seen that the Dating Anxiety Scale, which has been adapted to Turkish culture, is a valid and reliable measurement tool that can be used in theoretical studies on this subject, as well as in practical and clinical applications. In future studies, it is recommended to examine the psychometric properties of the scale with different regions and different age groups.

Keywords: Guidance and Psychological Counseling, Emerging Adult, Dating Anxiety Scale, Adaptation, Reliability, Validity.

Öz: Flört kaygısı tam anlamıyla bir ilişki geliştirmeden önce potansiyel partnerlerle olan etkileşimlerde yaşanan zorlanma olarak tanımlanır. Bu zorlanmalar bazı bireyler tarafından daha yoğun yaşanabilmektedir. Bu çalışmada amaç, Flört Kaygısı Ölçeği'nin (Glickman ve La Greca, 2004) Türk kültürüne uyarlanarak geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarının yapılmasıdır. Bunun için ilk olarak ölçeğin dil geçerliliği yapılmıştır. Çalışma 1'de 121 (62 kadın ve 59 erkek) yetişkinden oluşan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilen Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile ölçeğin üç faktörlü yapısı incelenmiş ve doğrulanmıştır. Çalışma 2'nin çalışma

grubunu ise yaşları 18 ile 28 arasında değişen 406 (212 kadın, 194 erkek) genç yetişkin birey oluşturmuştur. Bu grup üzerinde de yapılan DFA analizlerinden elde edilen uyum endeksleri ölçeğin orijinal 3 faktörlü yapısının (olumsuz değerlendirme korkusu, sosyal stres -flört, sosyal stres-grup) Türk kültürüne de uygun olduğunu göstermiştir. Geçerlik çalışmaları kapsamında Liebowitz Sosyal Kaygı Ölçeği ve Beck Kaygı Ölçeği çalışma grubuna uygulanmış ve Flört Kaygısı Ölçeği ve bu ölçeklerin puanları ile pozitif yönde anlamlı korelasyonlar belirlenmiştir. Öte yandan ölçekten elde edilen Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı incelendiğinde toplam ölçek puanı için .82 ($p < .05$); olumsuz değerlendirme korkusu alt boyutu için .87 ($p < .05$), sosyal kaygı-flört alt boyutu için .72 ($p < .05$), sosyal kaygı- grup için .70 ($p < .05$) olarak elde edilmiştir. Sonuç olarak elde edilen tüm bulgular Flört Kaygısı Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu doğrulamıştır.

Anahtar Kelimeler: Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Beliren Yetişkin, Flört Kaygısı Ölçeği, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik.

Giriş

Gençlik dönemi, Erikson'un yakınlığa karşı izolasyon olarak tanımladığı dönemi kapsar. Erikson'a (1968, p. 263) göre söz konusu olan yakınlık, önemli fedakarlıklar ve tavizler gerektirse bile somut ilişkilere ve ortaklıklara kendini adama ve bu tür ilişkilere uyabilmek için gerekli etik gücü geliştirme kapasitesi olarak tanımlanır (akt: Kacerguis ve Adams, 1980). Diğer yandan söz konusu dönem arkadaşlık ilişkilerinin yanı sıra romantik ilişkiler de önem kazanır. Benzer şekilde Arnett'e (2007) göre 18-25 yaşlarını kapsayan beliren yetişkinlik romantik ilişkiler açısından da bir geçiş dönemidir. Romantik bir ilişkiye sahip olmak, gençlerin kimlik duygusu geliştirmesine ve aidiyet duygusunun oluşmasına olanak tanımaktadır. Gençin içinde bulunduğu romantik ilişkinin niteliği psikolojik iyilik hali ile de yakından ilişkilidir (Glickman ve La Greca, 2004; Odacı ve Kalkan, 2010). Kaliteli romantik ilişkilerin geliştirilmesi bireylerin psikolojik iyi halini olumlu yönde etkilerken, sağlıksız/işlevsiz romantik ilişkilerin geliştirilmesi bireylerin psikolojik iyi halini olumsuz yönde etkilemektedir. Romantik ilişkilerin niteliği, psikolojik iyiliğin yanı sıra romantik ilişkilerin sürdürülmesinde de önem kazanmaktadır. Romantik ilişkilerin sürdürülmesinde, ilişki sürdürme stratejileri, bağlılık, yüksek düzeyde ilişki doyumu ve ilişki kalitesi gibi birçok faktör etkili olmaktadır. Bununla birlikte, bazı romantik ilişkilerin sonlandığı ve olumsuz doğurgularının olduğu gözlemlenmektedir. Bu durumda bireyler yeni bir romantik ilişkiyi/flörtü başlatmakta bazı zorluklarla karşılaşabilmektedir. Bu zorluklar arasında, bağlanma korkusu, güven problemleri ve ilişkiyi başlatmaya yönelik kaygı duyma gibi olumsuz durumlar yer almaktadır.

Flört ilişkileri, gelişmiş güzel bir şekilde başkalarıyla takılmaktan bir ya da birden fazla partnerle zaman geçirmeye ya da partnere yönelik uzun soluklu bir ilişkiye yatırım yapmaktan sadece eğlenme amacıyla beraber olmaya kadar birçok şekilde görülebilmektedir (Owens, 2007). Flört ilişkileri üzerine yapılan çok sayıda araştırma bağlanma kuramı açısından ele alınmış ve güvenli bağlanma stiline sahip kişilerin, ilişkilerinde daha fazla tatmin olma eğiliminde olduğunu, çatışmaları daha iyi yönetebildiklerini, partnerlerine karşı daha duyarlı olduklarını ve bu nedenle, daha uygun uzun vadeli partnerler olma potansiyeline sahip olabileceklerini ortaya koymuşlardır (Creasey, 2002; Crowell ve diğerleri, 2002). Kaçınan bağlanma stiline sahip olan insanlar, başkalarına yakın olmaktan rahatsız olma eğilimindedir ve başkalarına çok zor güvenmektedirler, partnerlerinin ihtiyaçlarına daha az duyarlıdır ve güvenli bağlanma stiline sahip olan insanlara göre partnerlerine daha az bağlıdırlar (Mikulincer ve Shaver, 2007, ss.165). Kaygılı bağlanma stiline sahip olan bireyler ise güçlü bir yakınlık arzusu ile partneri tarafından terk edilme endişesi taşırlar, partnerlerine güvenmezler, partnerlerinden sadakatsizlik beklerler ve kıskançlık yaşamaya eğilimlidirler (Toplu-Demirtaş, Akçabozan-Kayabol, Araci-İyiyaydin ve Fincham, 2020). Bu noktada karşımıza flört kaygısı kavramı çıkmaktadır. Flört kaygısı, tam anlamıyla bir ilişki geliştirmeden önce potansiyel partnerlerle olan etkileşimlerde yaşanan zorlanma olarak tanımlanır (Hope ve Heimberg, 1990, ss.226). Glickman ve La Greca'a (2004) göre ise bu kavram sosyal kaygı ile ilişkilidir ancak partnerler/potansiyel partnerler ya da karşı cinsten kişilerle etkileşimler sırasında yaşanan endişe,

sıkıntı ve ketlenme olarak kavramsallaştırılabilir. Aynı zamanda, flört kaygısının, flört durumlarına yönelik olumsuz değerlendirilme korkusu, flört partnerine veya karşı cinsiyetten birisiyle olan etkileşimlerden sosyal kaçınma ve kaygı duymak olmak üzere üç yönünün bulunduğu belirtilmektedir (Glickman ve LaGreca, 2004; LaGreca ve Mackey, 2007). Kalkan'a (2008) göre flört kaygısı bireyin flört esnasında sözel ve sözel olmayan iletişimde gerilim duymasıdır. Çiftçi ve Gülaçtı'ya (2019) göre bu bireyler beğenilmeme sıkıntısı duyar, dış görünüm ya da kişiliklerinin belli alanlarına yönelik gerilim duyarlar. Bu duruma terleme, ağız kuruması, titreme, ürperme ve sindirim bozuklukları gibi fiziksel belirtiler eşlik edebilir. Flört kaygısı, özellikle bilişsel davranışçı kurama dayalı olarak bireylerin romantik ilişkilere ait bilişleri ve davranışlarıyla da ilgili olabilmektedir. Bu bilişlerden biri kişinin kendisini romantik bir eş olarak değerli ve çekici olmadığını düşünmesidir. Bir diğer biliş olan romantik kıskançlık ise değerli bir romantik ilişkiye yönelik tehdit olarak algılanan bir duruma verilen tepki olarak tanımlanmaktadır (Winkles, 2013) Bu tehdit gerçek veya hayali olabilmektedir. Kişinin başkaları üzerinde olumlu izlenimler bırakma yeteneğinden şüphe etmesi (Alfano ve diğ., 2006) ve başkalarına güvenmemesi (Kachin, Newman ve Pincus, 2001) gibi olumsuz otomatik düşünceler, romantik bir rekabet algısı olduğunda özellikle belirgin olabilmektedir (Gilbert, 2001). Son olarak bir başka biliş ise kişilerin çatışma çözme stilleriyle ilgilidir. Bireylerin çatışma çözme stilleri ile flört kaygısı düzeyleri çift yönlü ilişki içerisinde olabilmektedir. Flört kaygısı, bir partnerin istek ve ihtiyaçlarına boyun eğmek ile çatışma sırasında kişinin kendisini savunmaması şeklinde davranış sergilemesi olarak da görülebilmektedir (Winkles, 2013). Araştırmalar, sosyal açıdan kaygılı bireylerin, daha az kaygılı bireylere göre daha fazla sömürülebilir. Bunlara ek olarak, aşırı şefkatli, kişiler arası ilişkilerde bağımlı, çatışmadan kaçınan, kendini ifade etmektен yoksun ve yakın ilişkilerde daha az duygu ifade etme eğiliminde oldukları da görülmektedir (Grant ve diğ. 2007; Kashdan ve diğ., 2007). Ayrıca, flört partnerleri değişip yeni bir ilişki başladığında bile, geçmiş ilişkilerine dair bilişleri, davranışları ve kişilerarası ilişkilerde kaygı içeren beklentileri kalıcı bir etkiye sahip olabilmektedir. Flört kaygısına sahip bireylerin ilişki kurdukları zaman genellikle duygularını daha az dışa vurdukları, daha az olumlu ilişki davranışı sergiledikleri ve daha az mutluluk düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir (Weisskirch, 2016). Aynı zamanda flört kaygısı, olumsuz değerlendirilme ve reddedilme korkularını da içermektedir. Son yıllarda flört kaygısında gözden kaçan bir diğer yapının ise başkalarını reddetme korkusu olabileceği de belirtilmektedir (Rizvi, Tram ve Bergström, 2022). La Greca ve Harrison'a (2005) göre flört kaygısı yaşayan gençlerin flört ilişkisinde kaçınma eğilimleri vardır ve sosyal kaygı düzeyleri yüksektir.

Arnett (2015), beliren yetişkinlik dönemini kavramsallaştırırken ergenlik dönemindeki daha kısa soluklu olan flört türü ilişkilerinin beliren yetişkinlik döneminde yerini daha uzun soluklu olan romantik ilişki türüne bıraktığını ifade etmiştir. Bununla birlikte, son yıllarda değişen ve gelişen dünya dinamikleri çerçevesinde ergenlik döneminde sıklıkla kendini gösteren flört ilişki türü beliren yetişkinlik döneminde de sıklıkla kendine yer bulmaya devam etmektedir. Beliren yetişkinlik döneminin özellikleri; "kimlik arayışı yaşı", "kendine odaklanma yaşı", "istikrarsızlık yaşı", "kendine odaklanma yaşı", "arada hissetme yaşı" ve "olasılıklar çağı" olarak belirtilmektedir (Arnett, 2007). Mevcut belirsizlikler, istikrarsızlık ve olasılıklar yakın ilişkiler dâhil olmak üzere bireyin tüm yaşam alanlarını etkileyebilmektedir. Bu noktada, flört kaygısının sıklıkla gözlemlendiği bir diğer dönemin de beliren yetişkinlik dönemi olduğu söylenebilmektedir. Flört kaygısı, sahip olunan en normatif deneyimlerden birisi olsa da flört kaygısının her durumda bulunması, bu durumun kritik öneminin göz ardı edilmesine neden olabilmektedir. Türkiye'de konuyla ilgili yapılan betimsel araştırma sonuçları flört kaygısıyla romantik yalnızlık (Yonar ve Demir, 2020), çocukluk çağı örselenme yaşantıları (duygusal kötüye kullanım, fiziksel kötüye kullanım, cinsel kötüye kullanım) (Kalkan ve Karadeniz-Özbek, 2011), problemlerli internet kullanımı ve yalnızlık (Odacı ve Kalkan, 2010), beden imajı (Aslan-Tomaç, 2015), cinsiyet, algılanan anne tutumları ve algılanan baba tutumları (Çiftçi ve Gülaçtı, 2019) ile arasında ilişki olduğu belirlenmiştir. Diğer yandan Saraç ve Erkan (2016) tarafından flört kaygısına ilişkin davranışçı yaklaşıma dayalı yedi haftalık bireyle

psikolojik danışma uygulanarak vaka çalışması yapılmıştır. Araştırmada Kalkan (2008) tarafından geliştirilmiş olan flört kaygısı ölçeği uygulanmıştır. Araştırmada, uygulanan ön test ve son test sonucunda danışanın flört kaygısında anlamlı bir düzeyde düşme belirlenmiştir. Aynı zamanda danışanın; göz kontağı kurmada, rahat ve doğal davranmada, konuşulacak bir konu bulmada, yüksek ses tonuyla konuşmada, yüz yüze görüşmede, sesi titremeden ve yüzü kırmazmadan konuşmada, karşı cins tarafından beğenilme gibi durumlarda daha az kaygı yaşadığı belirlenmiştir (Saraç ve Erkan, 2016). Tüm bu araştırma sonuçları, gençlerin kişilik gelişiminde önemli bir yer tutan flört ilişkilerin kaygıya ve strese yol açabileceğini, yaşadıkları olumsuz duygular ve deneyimler sonucunda sağlıklı romantik ilişkiler geliştirmelerinin önünde bir engel olacağını vurgulamaktadır.

Flört kaygısı kavramı son 80 yılda bilimsel literatürün konuları arasında var olmuştur. Buna karşın söz konusu çalışmalarda flört kaygısının farklı toplumlarda veya yaşam boyu nasıl farklılaştığına yeterince dikkat verilmediği görülmektedir. Türkiye’de ise flört kaygısını incelemek amacıyla Kalkan (2008) tarafından ergenlik döneminde yer alan lise öğrencilerine yönelik “Flört Kaygısı Envanteri-Ergen Formu” geliştirilmiştir. Geliştirilen envanter, beğenilmeme düşünceleri, iletişim kaygısı ve fizyolojik belirtiler olmak üzere üç boyuttan, toplam 46 maddeden oluşmaktadır. Bu ölçeğin madde sayısının fazla olması ve sadece ergenlere yönelik geliştirilmiş olması nedeniyle beliren yetişkinlik döneminde yer alan bireylerin flört kaygısını ölçmede kısıtlılık göstermektedir. Aynı zamanda ölçek çalışmasında temel bileşenler analizi sonuçları, toplam varyansın %19.86’sı birinci faktör (Beğenilmeme Kaygısı), %15.24’ünü ikinci faktör (İletişim Kaygısı) ve %15.15’ini üçüncü faktör (Fizyolojik Belirtiler) açıkladığı görülmektedir. Öte yandan Glickman ve La Greca (2004) flört kaygısının sosyal kaygıdan ayrı değerlendirilmesi gerektiği görüşünden yola çıkarak Flört Kaygısı Ölçeği’ni geliştirmişlerdir. Flört Kaygısı Ölçeği, olumsuz değerlendirme korkusu – flört, sosyal stres – flört ve sosyal stres – grup olmak üzere üç boyuttan, toplam 21 maddeden oluşmaktadır. Flört Kaygısı Ölçeği’nin Polonya’da hem ergenler hem de beliren yetişkinler için yapılan uyarlama çalışmaları (Adamczyk, 2015; Adamczyk vd., 2021) ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu işaret etmektedir. Bununla birlikte, yurt dışında flört kaygısını inceleyen araştırmalarda da bu ölçeğin yaygın olarak kullanıldığı (Adamczyk ve Sergin, 2016; Eagle, 2012; Gupta, 2021; La Grace ve Mackey, 2007; Rizvi vd., 2022; Swami vd., 2021) gözlemlenmektedir.

Flört kaygısının ortaya çıkış şekli ve işlevindeki farklılıklar bu konunun doğru ve gelişimsel olarak hassas bir şekilde incelenmesini gerektirmektedir (Chorney ve Morris, 2008). Beliren yetişkinlik döneminde yer alan bireylerin flört kaygılarının erken dönemde fark edilerek, eşlik eden depresyon, sosyal anksiyete (Glickman ve La Greca, 2004) gibi sorunlara yönelik koruyucu ve önleyici çalışmalara yer verilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle, araştırmacıların popülasyona yönelik ölçüm araçları geliştirmeleri veya uyarlamaları kritik öneme sahiptir. Diğer yandan ölçüm araçlarının zenginleştirilmesinin incelenen kavrama ilişkin daha kapsamlı bilgi verebileceği düşünülmektedir. Aynı zamanda yurtdışında yaygın olarak kullanılan bu ölçme aracı ile yapılan araştırma sonuçları ile Türkiye’de yapılacak olan araştırma sonuçlarının karşılaştırılmasında aynı ölçeğin kullanılmış olması daha etkili olacağı düşünülmektedir. Mevcut çalışmayla birlikte beliren yetişkinlerin flört kaygısını ölçmeyi hedefleyen ölçme aracının da ilgili literatüre kazandırılmasına olanak tanınacaktır.

Bu ihtiyaçtan yola çıkarak gerçekleştirilen bu araştırmanın amacı flört kaygısının Türkiye’deki üniversite öğrencilerinde incelenmesi için Flört Kaygısı Ölçeği’nin Türk kültürüne uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışmasının yapılmasıdır.

Yöntem

Evren ve Örneklem

Araştırmanın katılımcılarını 212’si kadın (% 52.2) ve 194’ü erkek (% 47.8) olmak üzere toplam 406 bireyden oluşturmaktadır. Örneklem sayısını belirlerken araştırmada kullanılan

ölçeklerin toplam madde sayısının 6 katı olma kuralı dikkate alınmıştır (Tabachnick ve Fidel, 2013). Buna göre ölçeklerin toplam madde sayısı 66'dır. Bu nedenle ulaşılması gereken minimum örneklem büyüklüğü 396 ($66 \times 6 = 396$) olarak hesaplanmıştır. Katılımcıların yaşları 18 ile 28 aralığında değişmektedir ($\bar{X}=20.5$, $ss=1.8$). Bunların 396'si (% 95.1) lisans ve 20'i (% 4.9) lisansüstü eğitim almıştır. Lisans eğitimine devam edenler Eğitim, İktisadi ve İdari Bilimler, Mühendislik, Sağlık bilimleri ve Mimarlık Fakültelerinde eğitimlerini sürdürmektedir. Yüksek lisans eğitimlerine devam edenler ise Eğitim ve Fen Edebiyat fakültelerinde eğitim almaktadır.

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmacı tarafından hazırlanan, katılımcıların kişisel bilgilerini (cinsiyet, yaş, öğrenim görülen fakülte, medeni durum gibi) edinmeyi hedefleyen formdur.

Flört Kaygısı Ölçeği (FKÖ): Glickman ve La Greca (2004) tarafından geliştirilen ölçek yetişkinlerin sağlıklı bencillik ve patolojik özgecilik davranışlarını değerlendirmek üzere hazırlanmıştır. Toplamda 21 maddeden oluşan ölçek, 5'li Likert tipindedir ve olumsuz değerlendirme korkusu (örn., "genellikle bir randevudayken ne tür bir izlenim bıraktığım konusunda endişelenirim"), sosyal stres -flört (örn., "karşı cinsten çekici biriyle konuşurken sık sık gergin hissederim"), sosyal stres-grup (örn., "hem erkeklerin hem de kızların bulunduğu sıradan buluşmalarda genellikle sınırlı veya gergin hissederim") olmak üzere üç boyuttan oluşmaktadır. Ölçek 1 (kesinlikle katılmıyorum) ile 5 (kesinlikle katılıyorum) arasında puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 21, en yüksek puan ise 105'tir. Ölçekte ters kodlanan madde bulunmamaktadır. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmasıyla ilgili yapılan iki ayrı çalışmada açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi yapılarak incelenmiştir. Açıklayıcı faktör analizi sonucunda üç faktörlü bir yapı elde edilmiş ve bu üç faktörlü yapının doğrulayıcı faktör analizi değerleri ($\chi^2(186) = 661.2$ $p < .001$, $GFI=.95$; $RMSEA = 0.57$; $SRMR = 0.39$) olarak bulunmuş ve bu değerlerin iyi uyuma işaret ettiği belirlenmiştir. Ölçeğin toplam puan iç tutarlık katsayısı .94, olumsuz değerlendirme korkusu alt boyutu için iç tutarlık katsayısı .92, sosyal stres -flört alt boyutu için iç tutarlık katsayısı .81, sosyal stres-grup alt boyutu için iç tutarlık katsayısı .81 olduğu bulunmuştur.

Liebowitz Sosyal Kaygı Ölçeği (LSKÖ): Sosyal ortam ile performans gerekli olan durumlar karşısında duyulan korkuların ve kaçışın derecesini belirlemek için Liebowitz'in (1987) geliştirmiş olduğu bir ölçektir. Toplam 24 maddelik ölçeğin 11 maddesi sosyal olayları, 13 maddesi performans içeren olayları ölçmektedir. 1 ile 4 puan aralığında Likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin, Türk kültürüne uyarlamasını Soykan ve diğerleri (2003) gerçekleştirmiştir. Ölçeğin test tekrar test güvenilirliği $r = 0,97$, bütün ölçek maddeleri için Cronbach Alfa katsayısı ise $\alpha = 0,96$ olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada ise bu ölçeğin güvenilirlik katsayısı 0.95 olarak hesaplanmıştır.

Beck Anksiyete Ölçeği (BAÖ): Yetişkinlerin kaygısını ve kaygının değişim derecesini belirlemek için Beck ve diğerleri (1988) tarafından geliştirilmiştir. 21 maddelik ve 0 ile 3 puan aralığında likert tipi ölçektir. Ölçekten alınan toplam puan yükseldikçe bireyin yaşadığı kaygının derecesinde yükselmektedir. Ulusoy ve diğerleri (1998) tarafından Türk kültürüne uyarlama çalışması gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0.93 olarak hesaplanmıştır. Madde toplam puan korelasyon katsayısı ise 0.45 ile 0.72 arasında değişkenlik gösterirken; test-tekrar test güvenilirlik katsayısı ise $r = 0.57$ olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmada ise bu ölçeğin güvenilirlik katsayısı .88 olarak hesaplanmıştır.

İşlem

Ölçüm aracını geliştiren araştırmacılardan gerekli izinler alındıktan sonra öncelikle ölçeğin maddeleri araştırmacılar tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Çeviri versiyonu, Türk dilinde ve İngiliz dilinde yetkin olan Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık alanından en az doktora derecesi olan beş öğretim üyesine incelenmek üzere gönderilmiştir. Çeviri versiyon alınan geri bildirimler dikkate

alınarak araştırmacılar tarafından yeniden düzenlenmiştir. Ardından düzenlenmiş versiyon aynı öğretim üyelerine tekrar gönderilmiştir. İncelemeyi yapan öğretim üyelerinin son incelemeleri doğrultusunda ölçek maddelerine ilişkin son düzenlemeler yapılmıştır. Son olarak maddeler online anket formu haline getirilmiştir. İzmir Demokrasi Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan araştırma izni (Karar sayı ve no: 2022/11-05) alındıktan sonra oluşturulan online form, 18 yaş üstü genç yetişkin bireyler tarafından doldurulması gerektiği uyarısı yazılarak sosyal-medya ve e-mail gibi kanallarla yetişkin bireylere ulaştırılmıştır. Yüzyüze basılı formlar aracılığıyla elde edilen veriler ise iki devlet üniversitesinden toplanmıştır. Dersin öğretim üyesinden izin alınarak sınıflara girilmiş ve öğrencilere ölçeklerin doldurulmasıyla ilgili gerekli açıklamalar yapılmıştır. Araştırmaya katılım gönüllülük esasına göre olup katılmak istemeyenler hariç tutulmuştur. Çevrimiçi ve sınıf ortamındaki uygulamalar ortalama 30 dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Flört Kaygısı Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik analizlerini yapmak amacıyla öncelikle ölçeklerden elde edilen veriler SPSS 23.0 programına işlenmiştir. Katılımcıların özelliklerini ortaya koymak için gerçekleştirilen betimleyici istatistikler, değişkenler arasındaki korelasyonlar ve ölçeklerin iç tutarlılık puanları SPSS 23 (IBM Corp., 2015) aracılığı ile hesaplanmıştır. Ayrıca parametrik analizleri uygulamaya karar verebilmek için verilerin normal dağılıp dağılmadığı (Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk normallik testleri, çarpıklık ve basıklık değerleri) incelenmiştir. Ölçeğin yapı geçerliğini hesaplamak için Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) uygulanmış ve bu analiz için Amos 22 paket programından yararlanılmıştır.

Bulgular

Flört kaygısı ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışmasıyla ilgili analizlere başlamadan önce Flört kaygısı ölçeği toplam ve alt ölçekleri, Liebowitz Sosyal Kaygı Ölçeği, Beck Kaygı Ölçeği puanlarına ilişkin betimsel İstatistiklerden elde edilen sonuçlar Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1: Flört Kaygısı Ölçeği Toplam ve Alt Ölçekleri, Liebowitz Sosyal Kaygı Ölçeği, Beck Kaygı Ölçeği Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler

Ölçekler	n	$\bar{X}$	sd	Çarpıklık		Basıklık	
				Katsayı	ss	Katsayı	ss
Flört Kaygısı Ölçeği Toplam	406	61.72	12.19	-0.18	0.12	-0.56	0.24
Olumsuz Değerlendirme Korkusu Alt Ölçeği	406	29.56	8.82	-0.16	0.12	-1.11	0.24
Sosyal Kaygı- Flört Alt Ölçeği	406	21.08	5.36	-0.62	0.12	-1.08	0.24
Sosyal Kaygı Ölçeği-Grup Alt Ölçeği	406	11.07	3.16	-0.11	0.12	-0.54	0.24
Liebowitz Sosyal Kaygı Ölçeği	406	55.68	16.17	-0.11	0.12	-1.07	0.24
Beck Kaygı Ölçeği	406	42.73	12.09	-0.73	0.12	-0.42	0.24

Tablo 1 incelendiğinde flört kaygısı ölçeği toplam puanı ile ölçeğin alt boyutlarının puanlarını, liebowitz sosyal kaygı ölçeği puanı, beck kaygı ölçeği puanının ortalama ve standart sapmalarının 11.07 ± 3.16 ile 61.72 ± 12.19 arasında değiştiği görülmektedir. Verilerin çarpıklık ve basıklık değerleri, Tabachnick ve Fidell'e (2013) göre çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 1.5 aralığında bulunması verilerde normal dağılım olduğunu işaret etmektedir. Elde edilen değerler sonucunda verilerin normal dağılım varsayımını karşıladığı göstermektedir.

Çalışma 1: Pilot Çalışma

Flört Kaygısı Ölçeği'nin faktör yapısı hakkında ön bilgiler elde etmek amacıyla öncelikli olarak pilot çalışma yapılmıştır. Ölçek 121 (62 kadın ve 59 erkek) ($\bar{X}=20.5$, $sd=1.8$) beliren yetişkinlerden oluşan bir örneklem grubuna uygulanmıştır. Bu kapsamda orijinal ölçeğin Türkçe versiyonunun yapı geçerliliği üç faktörlü yapının DFA'sı kullanılarak test edilmiştir. Ölçeğin test edilen üç faktörlü yapısına ilişkin model-veri uyumunu gösteren indeksler Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2: Flört Kaygısı Ölçeği Uyum İyiliği Testlerine İlişkin Değerler

χ^2	df	χ^2/df	CFI	IFI	GFI	NNFI	RMSEA
309,961	186	1.6	.91	.92	.91	.93	.07

Tablo 2'de sunulan uyum indeksleri incelendiğinde ki-kare ($\chi^2 / df=1.6$) değerinin < 2 olması modelin mükemmel uyuma sahip olduğunu gösterir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Buna göre Flört Kaygısı Ölçeği Türkçe formunun üç boyutlu yapısına ilişkin ki-kare değeri ($\chi^2 / df = 1.66$, $p < .05$) mükemmel uyumu gösterir. CFI, IFI, NFI, GFI ve NNFI'nin .90'a eşit veya daha büyük olması incelenen modelin iyi uyumunu gösterir, .95'ten büyük bir değer mükemmel uyumu gösterir (Hu ve Bentler, 1999). Ayrıca, daha düşük bir RMSEA değeri .05'e eşit veya eşit olması iyi bir uyumu, .05 ile .10 arasında olması ise kabul edilebilir uyumu ifade etmektedir (Schermelleh-Engel, Moosbrugger ve Müller, 2003; Tabachnick ve Fidell, 2013). Flört Kaygısı Ölçeği üç boyutlu yapısına boyutlu yapısını doğrulamak için elde edilen CFI (.92), IFI (.92), GFI (.91) ve NNFI (.93) endeksleri ile iyi uyum ve RMSEA değeri (.07) ile kabul edilebilir bir uyum içindedir.

Çalışma 1: Dil Geçerliliği

Dil geçerliliği kapsamında; orijinal ölçeğin Türkçeye çevirisi yapıp daha sonra çevrilen ölçek tekrar İngilizceye çevrilmiş olup ölçeği geliştirenlerden biri olan Glickman ile iletişim kurularak çevirilerin orijinali yansıtip yansıtmadığı konusunda görüş alınmıştır. Alınan geri bildirim doğrultusunda İngilizce öğretmenliği bölümünde 4. Sınıf düzeyinde eğitim gören 43 kişiden oluşan bir örneklem grubuna ölçeğin orijinal formu ve Türkçe çevirisi yapılmış olan formu 21 gün arayla uygulanmıştır. İki uygulamanın arasındaki korelasyon katsayısı toplam ölçek için .79 ($p < .01$), olumsuz değerlendirme korkusu alt ölçeği .81 ($p < .01$), sosyal kaygı- flört alt ölçeği .78 ($p < .01$), sosyal kaygı ölçeği-grup alt ölçeği .80 ($p < .01$) olarak belirlenmiştir.

Çalışma 1: Güvenirlik

Pilot çalışmanın güvenirliliği kapsamında Cronbach's alpha değeri hesaplanmıştır. Bu katsayı, flört kaygısı toplam puanı için .95, olumsuz değerlendirme korkusu için .92, sosyal kaygı-flört için .88, sosyal kaygı-grup için .80 olarak bulunmuştur.

Çalışma 2: Ana Çalışma

Yapı Geçerliliği

Glickman ve La Greca (2004) tarafından geliştirilen tarafından geliştirilen ölçek 21 madde ve üç alt boyuttan oluşmaktadır. Bu araştırma kapsamında orijinal ölçeğin Türkçe versiyonunun üç faktörlü yapısının geçerliliği DFA kullanılarak test edilmiştir. Ölçeğin test edilen iki faktörlü yapısına ilişkin model-veri uyumunu gösteren indeksler Tablo 3'te sunulmuştur.

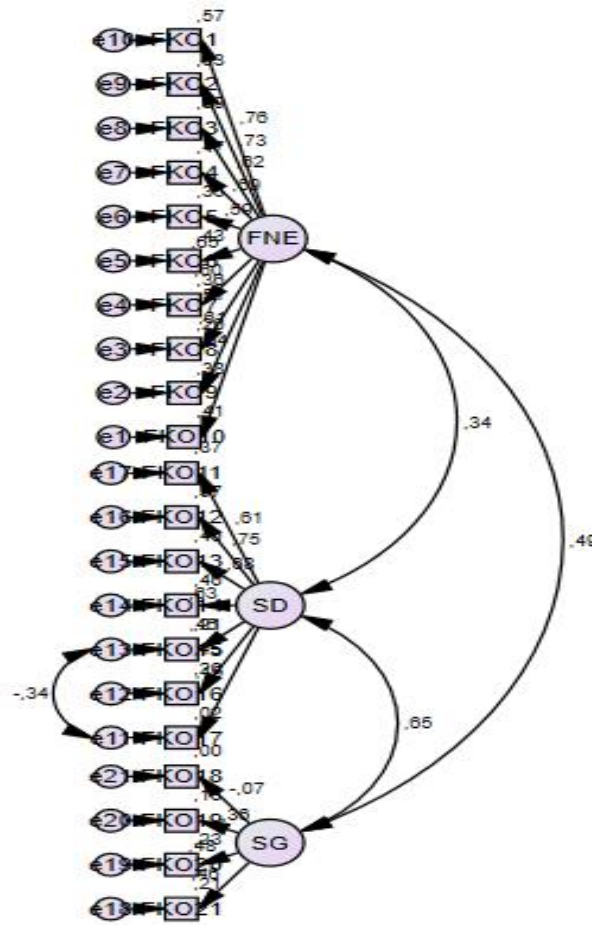
Tablo 3: Flört Kaygısı Ölçeği Uyum İyiliği Testlerine İlişkin Değerler

χ^2	df	χ^2/df	CFI	IFI	GFI	NFI	NNFI	AGFI	RMSEA
375.143	185	2.02	.91	.91	.92	.92	.93	.91	.05

Tablo 3'te sunulan uyum indeksleri incelendiğinde 2'den 4'e kadar ki-kare (χ^2 / df) değerinin modelin kabul edilebilir bir uyuma sahip olduğunu gösterdiği görülmektedir (Haigh vd., 2011). Buna göre Flört Kaygısı Ölçeği Türkçe formunun üç boyutlu yapısına ilişkin ki-kare değeri ($\chi^2 / df = 2.02$, $p < .05$) kabul edilebilir bir uyuma işaret etmektedir. CFI, IFI, NFI ve NNFI'nin .90'a eşit veya daha büyük olması incelenen modelin iyi uyumunu gösterir, .95'ten büyük bir değer mükemmel uyumu gösterir (Hu ve Bentler, 1999). Ayrıca, daha düşük bir RMSEA değeri .05'e eşit veya eşit olması iyi bir uyumu, .05 ile .10 arasında olması ise kabul edilebilir uyumu ifade etmektedir (Schermelel-Engel, Moosbrugger ve Müller, 2003; Tabachnick ve Fidell, 2013). (.98) Flört kaygısı ölçeğinin üç boyutlu yapısını doğrulamak için elde edilen CFI (.91), IFI (.91), GFI (.92), NFI (.92), NNFI (.93), AGFI (.91) ve RMSEA (.05) değer indeksleri ile iyi uyum göstermiş olduğu görülmektedir.

Flört Kaygısı Ölçeği'nin yapı geçerliği kapsamında yapılan DFA'nın diyagramı Şekil 1'de verilmiştir.

Şekil 1: Flört Kaygısı Ölçeği DFA Diyagramı

Benzer Ölçekler Geçerliği

Flört Kaygısı Ölçeği'nin benzer ölçekler geçerliğini incelemek amacıyla Liebowitz Sosyal Kaygı Ölçeği ve Beck Kaygı Ölçeği toplam puanı kullanılmıştır. Ölçekler arasındaki ilişkiler Pearson çarpım moment katsayısı hesaplanarak incelenmiştir. Buna göre elde edilen korelasyon katsayıları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Flört Kaygısı Ölçeği Toplam ve Alt Ölçekleri, Liebowitz Sosyal Kaygı Ölçeği ve Beck Kaygı Ölçeği Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Değerleri

Ölçekler	1	2	3	4	5	6
Flört Kaygısı Toplam Puan	-					
Olumsuz Değerlendirme	.86**	-				
Korkusu Alt Ölçeği						
Sosyal Kaygı-Flört Alt Ölçeği	.70**	.30**	-			
Sosyal Kaygı-Grup Alt Ölçeği	.52**	.22**	.29**	-		
Liebowitz Sosyal Kaygı Ölçeği	.45**	.49**	.40**	.35**	-	
Beck Kaygı Ölçeği	.58**	.45**	.23**	.23**	.40**	-

Not. * $p < .05$, ** $p < .01$

Tablo 4 incelendiğinde flört kaygısı toplam puanı ile olumsuz değerlendirilme korkusu alt ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .86$; $p < .01$, flört kaygısı toplam puanı ile sosyal kaygı-flört alt ölçeği alt ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .70$; $p < .01$; flört kaygısı toplam puanı ile sosyal kaygı-grup alt ölçeği alt ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .52$; $p < .01$; flört kaygısı toplam puanı ile liebowitz sosyal kaygı ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .45$; $p < .01$, flört kaygısı toplam puanı ile beck kaygı ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .58$; $p < .01$, olumsuz değerlendirme korkusu alt ölçeği puanı ile sosyal kaygı-flört alt ölçeği alt ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .30$ $p < .01$, olumsuz değerlendirme korkusu alt ölçeği puanı ile sosyal kaygı-grup alt ölçeği alt ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .22$; $p < .01$; olumsuz değerlendirme korkusu alt ölçeği puanı ile liebowitz sosyal kaygı ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .49$; $p < .01$; olumsuz değerlendirme korkusu alt ölçeği puanı ile beck sosyal kaygı ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .45$; $p < .01$; sosyal kaygı-flört alt ölçeği ile sosyal kaygı-grup alt ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .29$; $p < .01$; sosyal kaygı-flört ile alt ölçeği liebowitz sosyal kaygı ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .40$; $p < .01$; sosyal kaygı-flört alt ölçeği ile beck kaygı ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .23$; $p < .01$; sosyal kaygı-grup alt ölçeği ile liebowitz sosyal kaygı ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .35$; $p < .01$; sosyal kaygı-grup alt ölçeği ile beck kaygı ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .23$; $p < .01$; liebowitz sosyal kaygı ölçeği ile beck kaygı ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .40$; $p < .01$ olarak elde edilmiştir.

Güvenirlilik

Bu araştırmada Flört Kaygısı Ölçeği'nin güvenirliliğine test tekrar test ve Cronbach alfa iç tutarlık kestirme metoduyla incelenmiştir. Bu amaçla ölçek 84 kişilik bir gruba üç hafta arayla tekrar uygulanmış ve ölçeğin toplam puanı için test tekrar test güvenirlilik katsayısı $.78$ ($p < .05$); olumsuz değerlendirme korkusu alt boyutu için $.80$ ($p < .05$), sosyal kaygı-flört alt boyutu için $.76$ ($p < .05$), sosyal kaygı- grup için $.74$ ($p < .05$) olarak elde edilmiştir. Buna ilaveten ölçekten elde edilen Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı incelendiğinde bu katsayı toplam ölçek puanı için $.82$ ($p < .05$); olumsuz değerlendirme korkusu alt boyutu için $.87$ ($p < .05$), sosyal kaygı-flört alt boyutu için $.72$ ($p < .05$), sosyal kaygı- grup için $.70$ ($p < .05$) olarak bulunmuştur.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada Flört Kaygısı Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanmış olan formunun psikometrik özellikleri incelenmiştir. Uyarlama çalışması kapsamında öncelikle dil geçerliğini belirlemek amacıyla ölçeğin Orijinal ve Türkçeye uyarlanmış olan formları üniversite öğrencilerinden oluşan İngilizceye hâkim bir örneklem grubuna 21 gün arayla uygulanmıştır. Ölçeğin toplam puanlarına ilişkin iki uygulama arasındaki korelasyon katsayısı .79 ($p < .01$) olarak elde edilmiştir. Aynı şekilde alt boyutlarda da iki uygulama arasında yüksek korelasyonların elde edilmesi sonucunda ölçeğin orijinal formu ve uyarlanmış formun benzer yapıyı ölçtükleri sonucuna varılmıştır.

Flört Kaygısı Ölçeği'nin yapı geçerliğine ilişkin ilk kanıtları elde etmek amacıyla öncelikle bir pilot çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada 121 kişilik bir örneklem grubuyla yapılan DFA analizleri sonucunda elde edilen değerler iyi ve kabul edilebilir olarak bulunmuştur. Bu sonuçlar ölçeğin original üç faktörlü yapısının Türk kültürüne de uygun olabileceğine dair ilk kanıtlar olarak yorumlanmıştır. Pilot çalışmanın ardından 406 genç yetişkin ile gerçekleştirilen ana çalışmada yeniden yapılan DFA analizinde iyi uyum değerleri elde edilmiştir. Buna ilaveten ölçeğin geçerliğine ilişkin daha fazla kanıt sağlamak amacıyla benzer ölçeklerin geçerliği yapılmıştır. Bu çalışma kapsamında çalışma grubuna Liebowitz Sosyal Kaygı Ölçeği ve Beck Kaygı Ölçeği uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda Flört Kaygısı toplam puanı ile Liebowitz Sosyal Kaygı Ölçeği puanları arasındaki korelasyon katsayısı $r = .45$; $p < .01$ olarak elde edilmiştir. Benzer şekilde flört kaygısının alt ölçekleri (Olumsuz değerlendirme korkusu, sosyal stres -flört, sosyal stres-grup) ve Liebowitz Sosyal Kaygı Ölçeği toplam puanları arasında da pozitif ve anlamlı korelasyonlar elde edilmiştir. Diğer korelasyon analizleri Flört kaygısı ve Beck Kaygı Ölçeği arasında da pozitif ve anlamlı ilişki olduğunu göstermiştir ($r = .58$; $p < .01$). Flört kaygısının tüm alt boyutlarında da bu ilişki görülmüştür. Glickman ve La Greca'a (2004)'a göre flört kaygısı ve sosyal kaygı birbiriyle ilişkili iki kavramdır. Bu araştırma kapsamında elde edilen sonuç bu korelasyonu destekler niteliktedir.

Flört Kaygısı Ölçeği'nin güvenirligi test etmek amacıyla ilk olarak ölçek 84 kişilik bir örneklem grubuna üç hafta arayla uygulanmıştır. Test tekrar test güvenirlilik katsayıları toplam puan için .78 ($p < .05$); olumsuz değerlendirme korkusu alt boyutu için .80 ($p < .05$), sosyal kaygı-flört alt boyutu için .76 ($p < .05$), sosyal kaygı- grup için .74 ($p < .05$) olarak bulunmuştur. Buna ilaveten Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları toplam ölçek puanı için .82 ($p < .05$); olumsuz değerlendirme korkusu alt boyutu için .87 ($p < .05$), sosyal kaygı-flört alt boyutu için .72 ($p < .05$), sosyal kaygı- grup için .70 ($p < .05$) olarak elde edilmiştir. Elde edilen bu bulguların ölçeğin özgün çalışmasında elde edilen güvenirlilik katsayılarına göre daha düşük çıkmış olmasında, ölçeğin ergenlere yönelik geliştirilmiş olması bu çalışmada ise beliren yetişkinlik döneminde yer alan bireylerle gerçekleştirilmiş olmasının sonuçlar üzerinde etki etmiş olduğu düşünülmektedir.

Uyarlanan Flört Kaygısı Ölçeği, Kalkan (2008) tarafından uyarlanan Flört Kaygısı Ölçeği'nden örneklem grubu ve veri analizi açısından farklılaşmaktadır. Kalkan (2008) ergenlerde flört kaygısını belirlemeyi hedeflemekte olup mevcut çalışmada beliren yetişkinlerin flört kaygısının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Ergenlik dönemi ile beliren yetişkinlik döneminin kendine özgü gelişimsel özellikleri bulundurduğu düşünüldüğünde, mevcut çalışmayla birlikte farklı gelişim dönemlerine yönelik ölçeklerin uyarlanmasına yönelik ihtiyaç da giderilmiş olmaktadır. Ölçeğin orijinal formu ile uyarlanmış formun benzer yapıyı ölçmeleri ise ölçeğin geçerliliğini güçlendirmiştir. Böylelikle, beliren yetişkinlik döneminde gençlerin flört ilişkilerinde yaşadıkları kaygıyı belirlemeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı ilgili alan yazına kazandırılmıştır. Bu araştırmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Bu sınırlılıkların en başında araştırmanın katılımcıları Türkiye'nin batısında yaşamakta olan genç yetişkinlerden oluşmasıdır. Gelecekte yapılacak olan araştırmalarda ölçeğin psikometrik özelliklerinin farklı bölge ve farklı yaş gruplarıyla incelenmesi önerilmektedir. Ayrıca ölçeğin benzer ölçek geçerliği kapsamında utangaçlık ölçeği ile

incelenmesi de önerilmektedir. Bununla birlikte flört kaygısına yönelik bağlanma stilleri ve bilişsel yapıları inceleyen çalışmaların yürütülmesi de önerilmektedir.

Kaygı çok geniş bir kavramdır ve birey yaşamın farklı alanlarında kaygılar yaşayabilmektedir. Başka bir deyişle, bir alandaki kaygı diğerlerine oranla daha yüksek düzeyde olabilmekte ve kişinin yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Özellikle üniversite yıllarıyla başlayan ve yakın ilişkilerin daha fazla önem kazandığı beliren yetişkinlik döneminde gençlerin flört ilişkilerinde yaşadıkları kaygının araştırılması önemlidir. Bu araştırma bulguları flört kaygısına yönelik spesifik çalışmaların yapılmasına olanak sağlayabilir. Flört kaygısının düzeyinin uzun süreli romantik ilişkilerin kurulmasında ve evlilik süreci üzerinde etkili olduğu göz önünde bulundurulduğunda bireylerin sağlıklı romantik ilişkiler geliştirebilmesi ve sürdürebilmesi açısından flört kaygısına yönelik yapılan ölçümlerin ve müdahalelerin sağlanabilmesi oldukça önemli görülmektedir. Örneğin, bu konuda bireyle psikolojik danışma, grupla psikolojik danışma ve psikoeğitim çalışmalarının yapılması ve bunların üniversitelerin psikolojik danışma ve rehberlik merkezleri, aile danışma merkezleri tarafından kullanılıp yaygınlaştırılması flört kaygısı yaşayan gençlere doğru ve etkili müdahaleler sağlanmasını kolaylaştırabilir. Beliren yetişkinlik döneminde flört kaygısının belirlenmesinin bu konuda yapılacak olan betimsel ve deneysel araştırmalara da önemli katkısının olabileceği düşünülmektedir. Flört kaygısının farklı psikolojik kavramlarla ilişkisinin araştırıldığı korelasyonel, yordama ve modelleme çalışmalarının bu konudaki alan yazını zenginleştireceği düşünülmektedir. Sonuç olarak; Türk kültürüne uyarlama çalışması yapılan Flört Kaygısı Ölçeği'nin bu konuyla ilgili teorik çalışmaların yanısırapratik ve klinik uygulamalarda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olarak görülmektedir.

Kaynakça

- Adamczyk, K. (2015). Development and validation of the Polish-language version of the dating anxiety scale in a sample of young adults. *Psychologia Spoeczna, 10-4(35)*, 478-488. <https://doi.org/10.7366/1896180020153508>
- Adamczyk, K., Morelli, N., M., Segrin, C., Jiao, J., Park, Y. J. & Villodas, M. T. (2021). Psychometric analysis of the dating anxiety scale for adolescents in samples of Polish and U.S. young adults: Examining the factor structure, measurement invariance, item functioning, and convergent validity. *Assessment, 1-21*. <https://doi.org/10.1177/10731911211017659>
- Adamczyk, K. & Segrin, C. (2016). The mediating role of romantic desolation and dating anxiety in the association between interpersonal competence and life satisfaction among Polish young adults. *Journal of adult development, 23*, 1-10. <https://doi.org/10.1007/s10804-015-9216-3>
- Alfano, C. A., Beidel, D. C., & Turner, S. M. (2006). Cognitive correlates of social phobia among children and adolescents. *Journal of Abnormal Child Psychology: An official publication of the International Society for Research in Child and Adolescent Psychopathology, 34(2)*, 189-201. <https://doi.org/10.1007/s10802-005-9012-9>
- Arnett, J. J. (2007). Emerging adulthood: What is it, and what is it good for?. *Child Development Perspectives, 1(2)*, 68-73. <https://doi.org/10.1111/j.1750-8606.2007.00016.x>
- Arnett, J. J. (2015). *Emerging Adulthood: The winding road from the late teens Through the twenties* (2nd Edition). Oxford University Press.
- Aslan-Tomaç, O. (2015). *Ergenlikte flört kaygısının yordanması*. [Yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Beck, A. T., Epstein, N., Brown, G. & Steer, R. (1988). *Beck anxiety inventory* [Database record]. APA PsycTests. <https://doi.org/10.1037/t02025-000>

- Chorney, D. B. & Morris, T. L. (2008). The changing face of dating anxiety: Issues in assessment with special populations. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 15(3), 224–238. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2850.2008.00132.x>
- Creasey, G. (2002). Associations between working models of attachment and conflict management behavior in romantic couples. *Journal of Counseling Psychology*, 49(3), 365–375. <https://doi.org/10.1037//0022-0167.49.3.365>
- Crowell, J., Treboux, D., & Waters, E. (2002). Stability of attachment representations: The transition to marriage. *Developmental Psychology*, 38(4), 467–479. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.38.4.467>
- Çiftci, Z. & Gülaçtı, F. (2019). Üniversite öğrencilerinin algıladıkları anne baba tutumları ve flört kaygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 11(18), 1282-1309. <https://doi.org/10.26466/opus.553036>
- Eagle, D. (2012). *Dating anxiety and sexual intimacy anxiety in young people who harm sexually: A comparative study* [Yayınlanmamış doktora tezi]. Loughborough University.
- Gilbert, P. (2001). Evolution and social anxiety: The role of attraction, social competition, and social hierarchies. *Psychiatric Clinics of North America*, 24(4), 723-751. [https://doi.org/10.1016/S0193-953X\(05\)70260-4](https://doi.org/10.1016/S0193-953X(05)70260-4)
- Glickman, A. R. & La Greca, A. M. (2004). The dating anxiety scale for adolescents: Scale development and associations with adolescent functioning. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 33, 566–578. https://doi.org/10.1207/s15374424jccp3303_14
- Gupta, I. (2021). Impact of online dating apps on young adults dating anxiety and loneliness. *The International Journal of Indian Psychology*. 9(2), 1043-1048. <https://doi.org/10.25215/0902.108>
- Grant, D. M., Beck, J., Farrow, S. M., & Davila, J. (2007). Do interpersonal features of social anxiety influence the development of depressive symptoms?. *Cognition and Emotion*, 21(3), 646-663. <https://doi.org/10.1080/02699930600713036>
- Haigh, E. A. P., Moore, M. T., Kashdan, T. B. & Fresco, D. M. (2011). Examination of the factor structure and concurrent validity of the Langer Mindfulness/Mindlessness Scale. *Assessment*, 18(1), 11-26.
- Hope, D. A. & Heimberg, R. G. (1990). Dating anxiety. In H. Leitenberg (Ed.), *Handbook of social and evaluation anxiety* (pp. 217–246). Plenum Press. https://doi.org/10.1007/978-1-4899-2504-6_8
- IBM Corp. Released 2015. *IBM SPSS Statistics for Windows*, Version 23.0. Armonk, IBM Corp.
- Kachin, K. E., Newman, M. G., & Pincus, A. L. (2001). An interpersonal problem approach to the division of social phobia subtypes. *Behavior Therapy*, 32(3), 479- 501. [https://doi.org/10.1016/S0005-7894\(01\)80032-0](https://doi.org/10.1016/S0005-7894(01)80032-0)
- Kacerguis, M. A. & Adams, G. R. (1980). Erikson stage resolution: The relationship between identity and intimacy. *Journal of Youth and Adolescence*, 9(2), 117-126. <https://doi.org/10.1007/bf02087930>
- Kalkan, M. (2008). Dating anxiety in adolescents: scale development and effectiveness of cognitive-behavioral group counseling. *Eurasian Journal of Educational Research*, 32, 55-68.
- Kalkan, M. & Karadeniz-Özbek, S. (2011). Çocukluk çağı örselenme yaşantıları ergenlerdeki flört kaygısını yordar mı? *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 18(1), 35-44.

- Kashdan, T. B., Volkmann, J. R., Breen, W. E., & Han, S. (2007). Social anxiety and romantic relationships: The costs and benefits of negative emotion expression are context-dependent. *Journal of Anxiety Disorders*, 21(4), 475-492. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2006.08.007>
- La Greca, M. A. & Harrison, H. M. (2005). Adolescent peer relations, friendships and romantic relationships: do they predict social anxiety and depression? *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 34, 49-61. <https://doi.org/10.1207/s15374424jccp34015>
- La Greca, M. A. & Mackey, E. R. (2007). Adolescents' anxiety in dating situations: the potential role of friends and romantic partners. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 36(4), 522-533. <https://doi.org/10.1080/15374410701662097>
- Liebowitz, M. R. (1987). Social phobia. *Modern Problems in Pharmacopsychiatry*, 22, 141-173.
- Mikulincer, M., & Shaver, P.R. (2007). *Attachment in adulthood-structure, dynamics, and change*. (ss.,165). The Guilford.
- Odacı, H. & Kalkan, M. (2010). Problematic internet use, loneliness and dating anxiety among young adult university students. *Computers & Education*, 55(3), 1091-1097.
- Owens, E. (2007). The sociology of love, courtship, and dating. In C.D. Bryant ve D.L. Peck (Eds.), *21st century sociology* (pp. 266-271). (Vol. 2, pp. I-266-I-271). Sage Publications, Inc. <https://dx.doi.org/10.4135/9781412939645>
- Rizvi, M. S., Tram, J. M. & Bergström, B. (2022). Fear of rejecting others: An overlooked construct in dating anxiety. *The Family Journal*, 30(1), 44-49.
- Saraç, A. & Erkan, Z. (2016). Flört kaygısına ilişkin davranışçı yaklaşıma dayalı bireyle psikolojik danışma: Vaka çalışması. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 6 (45), 41-50.
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H. & Müller, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research Online*, 8(2), 23-74.
- Soykan, C., Özgüven, H. D. & Gençöz, T. (2003). Liebowitz social anxiety scale: The Turkish version. *Psychological Reports*, 93, 1059-69.
- Swami, V., Robinson, C. & Furnham, A. (2021). Associations between body image, social physique anxiety, and dating anxiety in heterosexual emerging adults. *Body Image*, 39, 305-312. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2021.10.004>
- Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th edn) Pearson.
- Toplu-Demirtas, E., Akcabozan-Kayabol, N. B., Araci-Iyiyaydin, A., & Fincham, F. D. (2020). Unraveling the roles of distrust, suspicion of infidelity, and jealousy in cyber dating abuse perpetration: An attachment theory perspective. *Journal of Interpersonal Violence*.0(0) 1-31. <https://doi.org/10.1177/0886260520927505>
- Ulusoy, M., Sahin, N. H. & Erkmén, H. (1998). Turkish version of the Beck anxiety inventory: psychometric properties. *Journal of cognitive psychotherapy*, 12(2), 163.
- Weisskirch, R. S. (2016). Abilities in romantic relationships and well-being among emerging adults. *Marriage & Family Review*, 53(1), 36-47. <https://doi.org/10.1080/01494929.2016.1195471>
- Winkles, J., K. (2013). *Longitudinal interplay of dating anxiety and romantic cognitions and behaviors from adolescence to young adulthood* [Yayınlanmamış doktora tezi]. University of Denver. <https://digitalcommons.du.edu/etd/712>

Yonar, S. & Demir, İ. (2020). Beliren yetişkinlerde romantik yalnızlığın yordanmasında bağlanma ve flört kaygısının rolü. *JRES*, 7(2), 517-542.

Beyan ve Açıklamalar (Disclosure Statements)

1. Araştırmacıların katkı oranı beyanı / Contribution rate statement of researchers:

1. Yazar/First author %35,
2. Yazar/Second author %35,
3. Yazar/Third author % 30.

2. Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması beyan edilmemiştir (No potential conflict of interest was reported by the authors).

Copyright of Turkish Studies - Social Sciences is the property of Electronic Turkish Studies and its content may not be copied or emailed to multiple sites or posted to a listserv without the copyright holder's express written permission. However, users may print, download, or email articles for individual use.